ſudega täidetud waenlaste ſõalaewad, enamiste kõik auuruga aetawad, ridas kalda ligidal, kuſt nende ſuurtükide kuulid ja tulega täidetud pombid kaugele randa ulataſid ja mõne wahwa mehe meie ſõawääſt murule ſirutaſid. Ei olnud weikes linnakeſſes üht ainuſt nii jämeda kuulikandjat ſuurtüki, kelle laeng laewadeni oleks ulatanud. Weel wähäm wõis neiſt weikeſt ſuurtükideſt abi loota, mis ratſulſõitew artilleriiwägi ratastel oma kaaſas weab. Need ei jõua jämedama linna-wallide ja laewa ſuurtükide wasta midagi. Eeſt ſeda mööda, kuda ſuurtük püſſi-rohtu ja kuuliraskuſt tarwitab, jookſeb ka tema laenge määr, mõnikord penikoorma kauguſelle.

Wenewää ülempäälik tundis ſilmapilgult, kuda tema piſuke wäähulk pereka waenlaſe wasta midagi ei mõunud, weel wähäm nende kaldale tulikut jõudis ärakeelata, ſellepäraſt wõtis kawal mees nõuuks, ſõawääga rannaſt kaugemalle maa poole taganeda, kuhu laewade ſuurtükid ei ulatanud. Seal lootis ta lähämal ſeiswad wäge liſaks koguda ja aegamööda waenlastele hambaid näidata. Enne taganemiſt laskis ta kõik eeſt ärahäwitada, mis kaaſa ei wõinud wõtta ja kelleſt waenlastele kaſu oleks wõinud ſigineda. Nõnda ſütitati magaſid ja moona-aidad minnes põlema, häwitati kaewud ja wee-allikad ära, et waenlaſed keelekaſtet ei leiaks. Ligimail külades aſuw rahwas põgenes igas kohas kiireſt ſõapakku, ja mõni peremees pani oma kääga tule-kuke kattukſele laulma, et waenlaſed tema palehigis korjatud waraſt midagi tulu

ei pidand ſaama. Se läbi ei leidnud waenlaſed iljemine ei rahwaſt ega moona kuskil ees, waid pidid ſelle turwul elu ülespidama, mis laewul Warna linnaſt kaaſa oli wõetud, ja kui paljo nemad ſeſt hobuſe ja enda koormal edaſi jõudſid wedada. Waenlaste ülemad päälikud mõiſiſid ſedamaid, et kui meelega nälja hädaſſe ei tahaks langeda, nende tee üksnes merekallaſt mööda wõimalik oli, kus laewad neile kui lüpſilehmad igal ſilmapilgul moona, ſõawara ja muud tarbliku liſaks wõiſid anda, nõnda kui kogewata hädapakituſel Wenelaste wasta tugi jagada. — Seda tarkuſt oli juba ſuur Prantſuſe keiſer Napoleon I. õpetanud, kes wäga kawal ja wahwa ſõapäälik oli, ehk ta kül ükskord iſe andeksandmata ſelle õpetuſe wasta eksis, kui ta 1812 põhjato wäähulgaga Moskau linna peale tungis, ſeläbi iljemine oma kuulſa ſõawää Wenemaa lumehangedeſſe matis ja wiimaks riigiwalitſuſe kautas. — Seal oli jälle ühe Kõrgema jõrm awalikult nähtaw, kes maa-ilma wägewatele raca ette teheb ütleb: »nii pikale, aga ei mitte kaugemalle!«

Meie wägi taganes wäga korraliſte ſam sammult waenlaste eeſt, ja et nemad kuskil teed ei ſaaks eesvidi takiſtama, ſellepäraſt jäteti kaſſakaid ja muud kergemad hobuwäge nüpaljo ſeljawarjuks järele, kui tarwis oli, waenlaſi teel kiuſata. Suurem wää oſa tahtis, kuda ülemal nimetaſin, liſa korjata ja mõnuſat lahingi paika otſida, kuſt wastahakamine wõimalik näitaks.

Wene kaſſakate kiirus ja julgus on maa-ilmas